روزنامه صبح ایران
امتیاز
دوشنبه ۲۵ مهر ۱۴۰۱ ■ شماره ۳۵۳۶
اقتصادی ۳

وزیر پیشنهادی کار کیست؟

صولت مرتضوی معـــاون اجرایی رئیس جمهوری به عنوان وزیر پیشنهادی به مجلس معرفی شده است.

پس از اینکه زاهدی وفا به عنوان وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به مجلس معرفی شد و نتوانست رأی اعتماد مجلس برای تصدی این وزارتخانه را کسب کند، سید صولت مرتضوی معاون اجرایی رئیس جمهوری به عنوان وزیر پیشنهادی به مجلس معرفی شد.

سید صولت مرتضوی باباحیدری متولد ۱۳۴۰ و در دولت سیزدهم معاون اجرایی رئیس جمهوری است.

در ســوابق وی ریاست سازمان اموال و املاک بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی، ســتاد انتخابات کشــور، معاون سیاسی وزارت کشور، شهردار مشــهد، استاندار خراسان جنوبی، بخشدار مرکزی فارســان، فرماندار لــردگان، فرماندار بیرجنــد، مدیرکل اقدامات تأمینی ســازمان زندان‌ها، مدیرکل امور اداری و مالی ســازمان زندان‌ها به چشم می‌خورد.

مرتضوی همچنین مدیرمسئول روزنامه حمایت (ارگان مطبوعاتی قوه قضائیه)، دبیر اجرایی انجمن روزنامه‌نگاران مسلمان و دبیرکل انجمن روزنامه‌نگاران مسلمان بوده است.

مرتضوی همچنین از ســوی اتحادیه اروپا در تاریخ ۴ فروردین ۱۳۹۱ از ورود به کشورهای این اتحادیه محروم شد.

براســاس اعلام نمایندگان مجلس جلسه رأی اعتماد برای وزیر پیشنهادی وزارت کار روز چهارشنبه برگزار می‌شود.

حقوق چگونه ترمیم می‌شود؟

اظهارات میرکاظمی درباره متناسب‌سازی حقوق کارمندان و بازنشستگان

نمایندگان مجلس شورای اسلامی کلیات لایحه دو فوریتی متناسب ســازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان کشــوری و لشگری را به تصویب رساندند.

نمایندگان مجلس شــورای اســلامی در جلسه علنی مجلس گزارش کمیسیون برنامه و بودجه در خصوص لایحه دو فوریتی متناسب سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشســتگان کشوری و لشگری را بررســی کرده و در نهایــت با ۲۰۰ رای موافق، ۱۸ رای مخالــف و ۷ رای ممتنع کلیات آن را به تصویب رساندند.

با تصمیم هیات رئیســه مجلــس این لایحه به صورت دو شــوری بررسی شده و جهت رفع ابهام به کمیسیون برنامه و بودجه بازگشت.

مسعود میرکاظمی رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور با حضور در جلسه علنی مجلس در خصوص لایحه دو فوریتی متناســب سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان لشگری و کشوری بیان کرد: به دنبال افزایــش قیمت‌های جهانی بعد از جنگ اوکراین و روسیه و بحث ۵۷ درصد و ۳۸ درصدی که شــورای عالی کار تصویب کــرد هزینه‌های کشــور افزایش یافت اما حقوق کارمندان شاغل و بازنشستگان لشگری و کشــوری نیز نیازمند یک بازنگری است. در وهله اول انتظار می‌رود مجلس شورای اسلامی جلســه غیر علنی تشکیل داده تا در خصوص منابع و مصــارف موجود توضیحاتی را خدمــت نمایندگان ارائه کنــد و در جریان قرار بگیرد کــه دولت چگونه کشــور را اداره می‌کند؟ اکنون سررســید بدهی‌های گذشــته فرا رسیده و بالغ بر ۱۵۰ هزار میلیارد سررســید اوراق است. در خصــوص این جزئیات توضیحاتی را به نمایندگان ارائه خواهیم کرد.

وی ادامــه داد: اما علی رغم همه این مشــکلات جلســاتی در دولت برگزار شــد و تصمیم گرفتیم تا جایی که امکان دارد حقوق کارکنان و بازنشستگان ترمیم شود اما از نمایندگان خواهش می‌کنیم تحت هیچ عنوانی سقف پیش بینی شده از سوی دولت را افزایش ندهند. این مبلغ در اختیار مجلس است و هر طور که می‌خواهد در خصوص آن تصمیم گیری کنند اما نباید سقف دولت افزایش یابد. بر اساس آنچه که نوشته شده بین ۲۰ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان سقف بالا رفته اســت. ما انتظار داریم این باز گردد و اصلاحات انجام شده در آن صورت گیرد.

سعی کردیم مشکلی در بودجه ایجاد نشود

حمیدرضا حاجی بابایی رئیس کمیســیون برنامه و بودجه نیز در خصــوص کلیات این لایحه بیان کرد: ما ۹۰۰ هزار تومان به بازنشســتگان و یک میلیون تومان به کارمندان شــاغل اضافه کردیم، پیش بینــی دولت در منابع تا به امروز به ما اعلام شــد، ما نیز چهار روز از هشــت صبح تا ۱۰ شب جلسه تشــکیل دادیم و در خصوص اعداد و ارقام صحبت کردیم تا نه مشکلی برای دولت ایجاد شود و هم بتوانیم وضعیت بازنشســتگان و کارمندان را ساماندهی کنیم.

وی گفــت: در کل افزایش حقوق بازنشســتگان مطابــق آنچه که دولت گفته صــورت می‌گیرد و ابهامی وجود نــدارد. فقــط ۳۰۰۰ میلیارد تومان در خصوص سقف بسته شــده اختلاف نظر وجود دارد. ۲۰۰۰ میلیــارد برای کمیتــه امداد و ۱۰۰۰ میلیارد برای ایثارگران. وگرنه سقف بودجه افزایش چشمگیری نیافته اســت. حال دولت می‌تواند در خصوص کمیته امــداد و ایثارگران اجازه دهد و یا ندهد. ما باید متناسب با شرایط کشور به جمع‌بندی برسیم.

وقتی تورم بالا رفت

الیاس نادران، نماینده مجلس نیز در مخالفت با کلیات لایحه دوفوریتی متناســب سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشســتگان کشوری و لشکری گفت: امروز قرار است درخصوص جابجایی ده ها هــزار میلیارد تومان تصمیــم بگیریم که بر حوزه های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و سایر حوزه ها تاثیرگذار است.

وی افزود: زمان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ قرار بود بعد از یکســان سازی نرخ ارز، قیمت کالاهای اساسی از شهریور ۱۴۰۰ افزایش پیدا نکند، یارانه نقــدی پرداخت نشــود و کالابــرگ الکترونیکی به مــردم پرداخت و پایه پولــی و حجم نقدینگی کشور نیز افزایشی نداشته باشد. متاسفانه در مراکز تصمیم گیری خــارج از مجلس این مصوبه ملغی شد و اکنون شاهد آثار تورمی آن در کشور هستیم.

این نماینده مردم در مجلس یازدهم با بیان اینکه دو گونه مــی توانیم در حوزه اقتصاد، تعادل برقرار کنیم، ادامه داد: یکی از آنها ایجاد تعادل در سطح قیمت های بالا و مسابقه برای افزایش قیمت ها و دیگری ایجاد تعادل در ســطح پایین نرخ ها است. امروز این تصمیم که کمیسیون گرفته و پیش روی ما قرار داده به مراتب از نقض آنچه مصوب مجلس درخصوص یارانه ها بود، بدتر می باشد.

نادران با تاکید بر اینکه در لایحه پیش رو، اقشار خاصی مورد حمایت قرار گرفته اند و اما عامه مردم محروم شده اند، عنوان کرد: در این لایحه کارگران مشــمول تامین اجتماعی، بیکاران، زنان سرپرست خانوار، افرادی که مورد حمایت های اجتماعی قرار نمی گیرند، به چه شکلی دیده شده اند؟

وی با اشــاره به اینکه با این مصوبه موج جدیدی از افزایش قیمت ها ایجاد می شــود و سنگ بنایی می گذاریم که مجبور می شــویم در ابتدای سال ۱۴۰۲ مجدداً همه حقوق، دستمزد، بازنشستگی و مستمری را حداقل ۲۰ درصد افزایش دهیم، ادامه داد: آیا این محاســبه شده اســت که بودجه سال آینــده چندصد میلیارد تومان از این جهت بار مالی ایجاد می کند.

لطف الله ســیاهکلی هم در مخالفــت با کلیات این لایحه بیان کــرد: مخالفت من با این لایحه به دلیل نقص های آن است که باید برطرف شوند، اما اصل موضوع مورد تایید اســت. قرار بود دولت لایحه همسان سازی حقوق بازنشستگان کشوری و لشــکری را ارائه کند، امــا چنین اتفاقی صورت نگرفت.

وی با اشاره به اینکه متاسفانه نگاه عدالت محور در این لایحه رعایت نشــده، عنــوان کرد: تفاوت پرداخت هــا بین کارکنان دولتــی، نیمه دولتی و حقوق بگیران فعلی بســیار زیاد است و مشکلات زیــادی را در زمینه افزایش بهــره وری و کاهش انگیزه ایجاد می کند.

اخبار کوتاه

لزوم ارتقا استاندارد کالاهای صادراتی

وزیر صمت: استاندارد بومی نداریم

وزیر صمت ضمن اشــاره بــه اینکه اســتانداردهای بومی نداریم، گفت: برای افزایش تعاملات تجاری باید اســتاندارد محصولات صادراتی پیچیده را ارتقا دهیم.

سیدرضا فاطمی‌امین در همایش روز جهانی استاندارد اظهار کرد: اســتاندارد ســه کارکرد دارد که در کارکرد اول حداقلِ کیفیت محصول و کالا مشخص می‌شود.

وزیر صمت ادامه داد: کارکرد دوم اســتاندارد، زبان مشترک است؛ به عنوان مثال یک قطعه‌ساز می‌خواهد قطعه‌ای را به یک ســازنده ارائه دهد و در اینجا اســتاندارد مشخصات آن کالا را ترســیم می‌کند و بنابراین دو نفر یعنی تولیدکننده و مصرف‌کننده قطعه، یک زبان مشترک دارند و این استاندارد به مبادله طرفین کمک می‌کند.

وی افزود: کارکرد ســوم استاندارد، مدیریت دانش است؛ به عنوان مثال یک مســواک یا خمیر دندان تولید می‌شود و در حین بهره‌برداری مشخص می‌شود که کالای تولیدی دارای مضراتی اســت این موضوع اثبات و تبدیــل به یک تجربه می‌شــود و از این تجربه می‌توان به عنوان ارتقا اســتاندارد اســتفاده کرد.فاطمی امین با بیان اینکه این سه کارکرد در ۵ ســطح موضوعیت می‌یابد، گفت: ســطح اول مربوط به محصول، کالا یا خدمات، ســطح دوم مربــوط به فرآیندها، سطح سوم مربوط به سازمان، سطح چهارم مربوط به جامعه و سازوکارها و سطح آخر که بالاتر از همه سطوح است سطح اســتاندارد در زندگی است. وی به اســتاندارد سازمان اشاره کرد و افزود: در مورد ســازمان مردم فکر می‌کنند که کمتر به استاندارد نیاز است در حالی که در این بخش به استاندارد بیشتری نیاز اســت مثل استاندارد مدیریت مالی یا استاندارد مدیریت اســناد بنابراین در سطح ســازمان نیاز به استاندارد بیشــتری است. اســتاندارد و نوآوری در ســطح سازمان به مراتب تأثیرگذارتر از سطح محصول است.وزیر صمت اضافه کرد: اســتانداردهای ما بومی نیست، در حالیکه باید مرجعیت استاندارد داشته باشــیم. نمی‌توان گفت کشوری دانش‌بنیان است و اقتصادش به سمت دانش‌بنیان شدن حرکت می‌کند اما اســتانداردهایی که مرجعیت داشته باشــد ندارد، ضمن اینکه اســتانداردهای ما بومی هم نباشد. وی افزود: بنابراین باید برای خودمان اســتاندارد تعریف کنیــم و اگر بخواهیم به این ســمت حرکت کنیم باید به ســمت ۵ مؤلفه از جمله تصویــب، تبیین، صحه‌گــذاری، گواهی‌دهی و غیره حرکت کنیم. فاطمی امین در بخش دیگری از ســخنانش با اشاره به روند رو به رشــد صادرات گفت: سال گذشته بیش از ۴۸ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی داشتیم و ما در حال حرکت از سمت صادرات محصولات پایه به سمت محصولات پیچیده هســتیم. وی افزود: استانداردها در مورد محصولات پیچیده مانند تجهیزات پزشــکی از حساســیت و اهمیت بیشــتری برخوردار است بنابراین ما باید در این زمینه ارتقا یابیم. وزیر صمت گفت: برای اینکه بتوانیم با کشــورهای طرف تجاری تعامل داشــته باشیم و اســتانداردهای یکدیگر را تأیید کنیم مســاله ارتقا اســتاندارد محصولات صادراتی پیچیده، بسیار حائز اهمیت اســت.فاطمی امین تاکید کرد: صادرات کشور با حرکت شتابنده رو به رشد است و فقط ۳.۵ میلیارد دلار تا خداحافظی با حذف نفت از تراز تجاری کشور فاصله داریم.

ادعای یک فروشگاه زنجیره‌ای برای تولید طلا؛

این طلای ۵۰۰ میلیونی، ۵ میلیون تومان بیشتر نمی‌ارزد

رییس سازمان ملی استاندارد گفت: می‌بینیم فلان فروشگاه زنجیره‌ای ادعا می‌کند من زیورآلات جواهری تولید می‌کنم. اما دیدم دو دســتگاه فرسوده و قدیمی گذاشته و با نیروهای غیــر حرفه‌ای را به کار گرفته‌اند تا انگشــتر تولید کنند و در فضای مجازی بفروشند.

مهدی اســلام‌پناه در پاســخ به این پرســش که قرار بود اســتاندارد جدیدی در حوزه طلای ۱۴ عیار تعریف شــود و استانداردسازی در حوزه طلا اتفاق بیفتد، اظهار داشت: بخش طلا بسیار آشفته است اما ما کار را شروع کرده‌ایم. چندهزار کد در بحث طلا داریم. کدهای تعلیقی، غیرتعلیقی، فعال، به روز شده در این بخش وجود دارد.

وی افزود ما ســخت مشغول کار هســتیم و البته به مردم توصیــه می‌کنم از مراکز اصیل و معتبر خرید کنند و به هیچ عنوان خریــد غیرمعتبر نکنند. برخی مراکز توان پاس کردن اســتاندارد را دارند و برخی در این فضا نیســتند. داریم این موضوع را سر و سامان می‌دهیم.

رئیس ســازمان ملی اســتاندارد تصریح کرد: موضوع طلا خیلــی خاص اســت و مردم ســرمایه زیــادی از این بابت می‌پردازند. نمی‌شود گفت چقدر از طلاهای موجود در کشور واقعا طلا هستند.

اسلام‌پناه عنوان کرد: نمی‌خواهم نگرانی ایجاد کنم اما اگر خرید شما مطمئن نباشد، ممکن است دستبند ۵۰۰ میلیونی بخرید که ۵ میلیون بیشــتر نمــی‌ارزد. تنها در تهران ۲۰۲۵ واحــد صنفی طلا داریم که دارنــد کار می کنند. اصلا خود طلا دنیایی اســت.وی یادآور شد: از این رو تدوین و تجدید استانداردها و اصالت‌ســنجی‌ها و سر و سامان دادن کدهای داده شــده به واحدها در دست اقدام است. قریب به ۱۰ هزار واحد طلافروش در کل کشور داریم. مساله بسیار مهم است در این بخش هم فقط خود صاحبان حرف و صنف باید وارد شوند تاامکان سر و سامان دادن باشد.

اســلام‌پناه گفت: این‌ها انجمن‌ها و تشکل‌هایی شهری و استانی دارند و باید خودکنترلی داشته باشند. دولت‌ها تنها کار نظارت و بازدارندگی می‌کنند. وقتی رئیس یک صنف صاحب چند کارگاه بزرگ طلا است، طبیعتا باید قانونی برای نظارت بر وی وجود داشــته باشد وی متذکر شد: در ضمن باید این فروش فضای مجازی، سر و سامان داده شود. می‌بینیم فلان فروشگاه زنجیره‌ای ادعا می‌کند من زیورآلات جواهری تولید می‌کنم. اما دیدم دو دســتگاه فرسوده و قدیمی گذاشته و با نیروهای غیر حرفه‌ای را به کار گرفته‌اند تا انگشتر تولید کنند و در فضای مجازی بفروشند.

اسلام‌پناه خاطر نشان کرد: تایید اصالت این از کنترل خارج اســت اما در حال سر و سامان دادن به این حوزه هستیم چرا که دارایی زیادی از مردم در این بخش است.

گزارش اختصاصی

گزارش «امتیاز» از اراضی ساخت نهضت ملی مسکن؛

زمین‌های مازاد کجا پنهان شده اند؟

■ ابراهیم رادمنش

۷۰درصد اراضی زمین برای ساخت نهضت ملی مســکن تامین شده اســت، اما نه از محل انتقال زمین‌های مازاد دستگاه‌ها و سازمان‌ها، بلکه همه از محل اراضی وزارت راه و شهرســازی است که نشــان می‌دهد بخش مهمی از قانون جهش تولید مسکن با کم‌توجهی سایر دستگاه‌ها در حال خاک خوردن است.

تکلیف قانونی تامین زمین ساخت مسکن برای دستگاه‌ها چیست؟

سال گذشته بود که با ورود مجلس برای حمایت از دولــت در نهضت خانه‌ســازی، قانون جدیدی مصوب شــد که به غیر از وزارت راه و شهرسازی سایر دســتگاه‌ها را به تامین زمین ساخت مسکن اجبار می‌کرد.

مطابــق مــاده ۱۰ قانون جهش تولیــد و تامین مســکن که مردادماه ۱۴۰۰ تصویــب و مهرماه همان سال به دستگاه‌های دولتی ابلاغ شد، تمامی وزارتخانه‌ها، موسسات و دستگاه‌های دولتی مکلف شدند نســبت به واگذاری و تحویل رایگان اراضی در اختیــار خود ظرف دو مــاه از تاریخ لازم‌الاجرا شــدن این قانون بنا به درخواســت وزارت راه و شهرسازی اقدام کنند. ادارات ثبت اسناد و املاک نیز مکلف‌اند پس از اعلام وزارتخانه یاد شده ظرف یک ماه نســبت به تفکیک و ثبت انتقال ملک در دفتر املاک و صدور ســند مالکیت به نام دولت با نمایندگی وزارت راه و شهرسازی اقدام کنند؛ با این حال از وزارت راه و شهرسازی خبر رسیده است که دستگاه‌های دولتی نمی‌خواهند زمین‌هایشان را به طرح نهضت ملی مسکن اهدا کنند.

نقطه قوت «زمین‌های» ساخت نهضت ملی در چیست؟

دولت سیزدهم از ابتدا مطرح کرد که نمی‌خواهد خارج از محدوده شهری و در جایی که زیرساخت کافی وجود ندارد، خانه‌سازی کند، برای همین قرار شــد دستگاه‌ها «زمین‌های شهری» خود را که در مکان مناســب است برای ساخت مسکن به پروژه بزرگ نهضت ملی مســکن اهدا کنند. با این حال این زمین‌ها که حالا قیمت خیلی مناسبی هم دارد جزو علاقه‌مندی و دارایی‌های ســازمان‌ها است و در انتقال آن مقاومت زیادی انجام می‌شود.

تامین زمین برای ساخت مسکن در هزار و ۳۱۲ شهر توسط سازمان ملی زمین و مسکن

رضایــی، سرپرســت معاونت امــلاک و حقوقی ســازمان ملی زمین و مســکن گفت: این سازمان موفق به تامین زمین در تمامی هزار و ۳۱۲ شهری که طرح نهضت ملی زمین و مســکن در آنها اجرا می‌شود شده است.

تقی رضایی با بیان اینکه این ســازمان موفق به تامین زمیــن در تمامی هزار و ۳۱۲ شــهری که طرح نهضت ملــی زمین و مســکن در آنها اجرا می‌شود شده اســت، گفت: برنامه تامین زمین در اســتان‌هایی مانند قزوین، سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی به طور کامل به اتمام رسیده است.

وی اضافــه کــرد: در برخــی اســتان‌ها مانند کردســتان یا اســتان‌های شمال کشــور به دلیل وضعیت توپوگرافی منطقــه و نوع زمین‌ها باید از سیاســت‌های دیگری مثل شهرک‌سازی استفاده کنیم.

وی در توضیح این سیاست برای تامین زمین‌های طــرح نهضت ملی مســکن ادامــه داد: در چنین شــهرهایی باید مکان‌هایی را در خارج از محدوده و حریم شــهرها پیش‌بینی کنیم تا موضوع تامین زمین در این شــهرها هم به طــور کامل به اتمام برسد.

این مدیر ارشــد حوزه مسکن در خصوص تاریخ تحویــل پروژه‌های طــرح نهضت ملــی، گفت: قراردادهای این پروژه‌ها در استان‌ها دو ساله است و پس از گذشت دو ســال از آغاز عملیات اجرایی واحدها به متقاضیان تحویل داده خواهد شد.

رضایی در خصوص همکاری دستگاه‌ها با سازمان ملی زمین و مســکن برای انتقال زمین های مازاد تاکید کرد: وزارت جهاد کشاورزی براساس ماده ۹ قانون جهش تولید مسکن بیشترین همکاری را در زمینه معرفی اراضی ملی واقع در حریم و محدوده شهرها به سازمان ملی زمین و مسکن داشته است.

وی درخصوص معرفی زمین‌های مازاد به استناد ماده ۱۰ قانون جهش تولید مســکن نیز گفت: در خصوص ســایر دســتگاه‌های اجرایی تا به امروز بحث معرفی زمین‌های مازاد به ســازمان چندان مطلــوب پیش نرفته امــا با توجه بــه رویکرد و سیاســت‌های دولت در تامین مسکن برای اقشار مختلف امیدواریم این همکاری به زودی به نتیجه برسد.

سرپرست معاونت املاک و حقوقی سازمان ملی زمین و مســکن در خصوص شناسایی زمین‌های مازاد دستگاه‌ها نیز اظهار داشت: بضاعت داخلی ما برای شناسایی این اراضی تحقیقات و بازدیدهای میدانی و همچنین عکس‌های هوایی اســت که با همین روش‌ها تاکنون توانسته‌ایم در حدود ۶ هزار و ۶۰۰ هکتــار زمین‌های داخل محدوده شــهرها شناسایی کنیم.

زمین برای ساخت ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار واحد مسکونی تامین شد

حدود ۹۸۰ هزار واحد زمین با کاربری مســکونی طی شش ماه دوم سال ۱۴۰۰ تامین قطعی شده؛ علاوه بر آن معادل یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد، زمین در بهار امسال شناسایی شده است که نیازمند تعییــن کاربری یا الحاق به محدوده و یا بررســی فنی در ســطح شــوراهای برنامه‌ریزی استان‌ها و شــورای عالی معماری و شهرسازی بود. با تعیین تکلیف نهایی، زمین برای ساخت ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار واحد مسکونی تامین شده است.

براساس این گزارش، از کل ۴ میلیون واحدی که قرار اســت طی ۴ سال توسط دولت ساخته شود ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار واحد شهری و ۸۰۰ هزار واحد روستایی است.

بنابراین با احتســاب تعییــن تکلیف نهایی زمین برای ساخت دو میلیون و ۳۰۰ هزار واحد مسکونی، ۷۰ درصد اراضی زمین برای ساخت مسکن تامین شده است و از آن جهت که تامین همه ۷۰ درصد اراضی مسکن ســازی از محل اراضی وزارت راه و شهرســازی اســت کار بزرگی انجام شده است، اما سوال این است که سازمان‌ها به پشتوانه کدام قانون، زمین‌ها را احتکار کرده‌اند؟

سرعت کند دستگاه‌ها برای الحاق زمین‌های مازاد به طرح بزرگ نهضت ملی مسکن

تامین زمین نهضت ملی مسکن حداقل برای دو ســال ابتدایی اجرای این طرح با آماده سازی۱.۷ میلیون واحد به طور کامل محقق شــده است، اما دستگاه‌هایی که بالاترین میزان زمین را در اختیار دارند از جمله وزارت نفت و علوم هنوز پشــت سد تصمیم‌گیری درباره پیوستن به طرح بزرگ نهضت ملی زمین مانده‌اند.

تامین منابــع برای تولید انبوه مســکن با هدف کاهش قیمت‌ها دستور کار وزارت راه و شهرسازی اســت تا با ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا، قیمت مسکن تعدیل شــود و از صف جمعیت مستاجران که در ۱۰ ســال گذشته به شــدت افزایش یافته است، کاسته شود.

پیــش نیاز طرح بزرگ نهضت ملی مســکن نیز تامین «زمین» و «منابع مالی» اســت. از آنجایی کــه در طرح نهضت ملی مســکن واگذاری زمین به‌صــورت رایگان اســت، اگر الحــاق زمین‌ها با ســرعت و منابع مالی ساخت از سوی نظام بانکی به‌موقــع تامین شــود در نهایت مســکن ارزان و مناســبی ذیل اجرای این طرح به دست متقاضی خواهد رسید.

پشتوانه قانونی اختصاص زمین رایگان به طرح نهضت ملی مسکن

بر اســاس مصوبه مجلس شــورای اســلامی، دســتگاه‌های دولتی مکلف به بازگرداندن اراضی مازاد به دولت و وزارت راه و شهرســازی شده‌اند، اما برخی از این دستگاه‌ها اقدامی برای اجرای این طرح انجام ندادند. ســازمان ملی زمین و مسکن مســوول پیگیری و الحاق اراضی به طرح نهضت ملی مسکن اســت و طبق آخرین آمار اعلام شده از سوی این دســتگاه، حدود هفت هزار هکتار از اراضی دولتی شناسایی شده که تا تابستان امسال فقــط ۵۰۰ هکتار آن به وزارت راه و شهرســازی عودت داده شده است.

البته شرایط بعد از تذکر رئیس جمهوری در تیرماه امسال متفاوت شد و با افزایش عرضه زمین دولتی مواجه شدیم و رقم ۵۰۰ هکتار به ۸۰۰ هزار هکتار زمین افزایش یافت.

اما و اگر بازگشت زمین‌های مازاد وزارتخانه‌ها به نهضت ملی مسکن!

برخی وزارتخانه‌ها از قبیل وزارت علوم در بخش دانشــگاهی، وزارت جهاد و وزارت نفت بیشترین میزان اراضی را در اختیار دارند، اما بر اســاس آمار اعلام شده از ســوی سازمان ملی زمین و مسکن در عودت این زمین‌ها برای ســاخت مسکن اما و اگرهای درون سازمانی زیادی وجود دارد. تاکنون بیشــترین مقدار زمیــن از طریــق وزارت جهاد کشاورزی به طرح نهضت ملی مسکن تعلق گرفته است. وزارت جهاد کشاورزی در استان تهران ۲۷ هکتار زمین برای ساخت مسکن را به سازمان ملی زمین و مســکن عودت داده است. اما وزارت نفت و وزارت علــوم هنوز به طــرح بزرگ نهضت ملی مسکن نپیوستند.

بر اســاس اعلام سازمان ملی مســکن تاکنون ۸۵۰ هکتــار اراضی مازاد متعلــق به وزارت علوم شناسایی شده که وزارت راه و شهرسازی به دنبال بازگرداندن آن به ســبد تولید نهضت ملی مسکن اســت. دولت بارها از وزارت علوم و نفت خواسته اســت تا با همراهی با طرح ساخت مسکن دولتی از محل زمین‌های مــازاد، واحدهای نهضت ملی مسکن زودتر ســاخته اراضی وزارت علوم عمدتاً در محدوده شهری اســت و زیرساخت‌ها و منابع موردنیاز را برای بارگذاری جمعیت از پیش فراهم کرده اســت و برای همین زمین مناســبی برای ساخت مسکن است.

شرایط در وزارتخانه نفت هم مشابه است و آن‌طور که وزارت راه و شهرسازی اعلام می‌کند، هنوز از وزارت نفت زمینی به نهضت ملی اختصاص نیافته است.

البتــه «علیرضا فخــاری» مدیرعامل ســازمان زمین و مســکن اعلام کرده است که وزارت نفت برای تحویل زمین‌ها فاقد برنامه نیســت؛ اما نوع زمین‌هــای در اختیار این وزارتخانه ایجاب می‌کند که این اراضی پیش از عرضه، تجدید شناســایی شوند.

آخرین وضعیت اراضی شناسایی و آماده شده برای ساخت مسکن

اراضی شناســایی شده در سطح کشور ۱۶۰ هزار هکتار اســت که تاکنون هفت هزار هکتار اراضی برای ساخت مســکن تامین شده است که معادل حدود ۱۰ درصد این عدد را شــامل می‌شود. دولت با آماده ســازی این هفت هزار هکتار، زمین برای ســاخت ۱.۷ میلیون واحد نهضت ملی مسکن را تامین کرده اســت. اخیراً نیز سازمان ملی زمین و مســکن تفاهم‌نامه مشترک همکاری را با سازمان ثبت اسناد کشور به امضا رساند که این تفاهم‌نامه در مورد قانون حد نگار است و بر اساس آن به طور طبیعی نسبت به شناسایی اراضی مربوط به دولت و سایر دستگاه‌ها اقدام خواهد شد. این امر می‌تواند نقش پشــتیبان و تسریع‌کننده در شناسایی اراضی دولتی داشته باشد که در مراحل بعدی این اراضی به وزارت راه و شهرسازی منتقل خواهد شد.

آنچه که تاکنون به عنوان اراضی موردنیاز اجرای طرح نهضت ملی مسکن زیر عملیات ساخت رفته اســت از اراضی متعلق به وزارت راه و شهرسازی اســت و هیچ بخشی از این میزان از زمین‌های در اختیار سایر دستگاه‌ها نیست.

این در حالی است که همکاری سخت وزارتخانه‌ها در الحاق زمین‌های مازاد باعث شــد تا مجدداً در تابستان امســال در جلسه شــورای‌عالی مسکن، تمامی وزارتخانه‌های کشور در قالب قراردادی از طریق اراضی خود اقدام به ســاخت مسکن برای کارکنان خود کنند.

وزارت راه و شهرسازی نیز مکلف به آماده سازی این زمین‌ها شــد و اگر هم دستگاهی زمین مازاد نداشــت اراضی وزارت راه در اختیــار قرار خواهد گرفت. این برنامه ساخت واحدهای مسکونی ظرف یک تا دو سال آینده اجرایی می‌شود و این طرح در قانون نهضت ملی مسکن قرار دارد.

برخی از دستگاه های دولتی مقاومت می کنند

علیرضا فخاری معاون وزیر راه و شهرســازی و مدیر عامل ســازمان ملی زمین و مسکن دیروز در یک نشست خبری با اشاره به ضرورت اجرای ماده ۱۰ قانون جهش تولید مسکن گفت: از مجموع ۷ هزار هکتار اراضی مازاد دولتی با قابلیت ســاخت مسکن ملی، تاکنون کمتر از ۸۰۰ هکتار به وزارت راه و شهرســازی واگذار شده است.وی با اشاره به دســتگاه‌هایی که بیشترین زمین مازاد را در اختیار دارد، گفت: وزارتخانه های جهاد کشاورزی، علوم و نفت از جمله دســتگاه‌هایی هستند که زمین در اختیار دارند، اما تغییر برنامه های توســعه ای آنها به اولویت تولید مسکن دولت سیزدهم و واگذاری اراضی مــازاد آنها به وزارت راه و شهرســازی با کندی روبروســت.مدیر عامل سازمان ملی زمین و مســکن ادامه داد: البته مجموعاً ۶۰ هزار هکتار اراضی برای ساخت مسکن در نقاط مختلف کشور شناســایی شــده که در آینده به این طرح اضافه خواهد شــد که از این رقم ۷ هزار هکتار متعلق به دستگاه های اجرایی است.

وی ادامــه داد: میــزان اراضی دولتــی در برابر زمین‌های تامین شــده برای نهضت ملی مسکن عدد بزرگی نیســت و هم اینک حداقل برای ۱٫۷ میلیون واحد مســکونی زمین تامین شــده است. ســازمان ملی زمین و مسکن در محاسبات خود به ازای هر هکتار زمین، ساخت ۷۰ واحد مسکونی را در نظر گرفته است.

فخاری در پاســخ به ســوال خبرنگار ما در مورد گلایه اخیر مقــام معظم رهبری از وضعیت قیمت مسکن در کشور و ضرورت تغییر فوری برنامه های دولت ســیزدهم برای تأمین نظــر رهبری گفت: گرانی مســکن محصول انباشت مشکلاتی است که از قبل به جا مانــده و مؤلفه هایی نظیر تامین زیرساخت ها، مصالح ساختمانی، دستمزد کارگر و کمبود تسهیلات ســاخت مسکن به آن دامن زده اســت؛ با این وجود به تمامــی معاونت های این ســازمان دستور داده شده تا نســبت به شناسایی گلوگاه ها و رفع فــوری تخصیص زمین به طرح های توسعه ساخت مسکن اقدام کنند.

وی در پاســخ به سئوال دیگر خبرنگار ما در مورد مخالفت وزارت نیرو با تخصیص زمین و بارگذاری جمعیت در مناطقی کــه با کمبود منابع آبی روبرو هســتند، گفت: ما خلق جمعیت نمی کنیم، صرفا جمعیت متقاضی مســکن را از یک نقطه به نقطه ای دیگر منتقل می کنیم. عمده طرح های نهضت ملی مســکن دارای تأییدیه شــورای عالی برنامه ریــزی استان هاســت و در مناطقی کــه واقعا با محدودیت منابع آبی روبرو هســتند، مسکن نمی سازیم.

مدیر عامل ســازمان ملی زمین و مسکن گفت: اکنون میانگین هزینه آماده سازی زمین برای هر واحد مســکونی ۲۵ میلیون تومان برآورد می‌شود که این رقم در استان های غربی به لحاظ شرایط توپوگرافی منطقه بسیار بالاتر است.

وی گفت: اکنون در نقاطی از کشــور نظیر استان خراسان جنوبی، حاشیه شرقی استان تهران (شهر ایوانکی)، اســتان سیســتان و بلوچستان و جنوب کرمان هیچ محدودیتی برای تأمین زمین نداریم. اما در اســتان های شــمالی که زمیــن ها دارای مرغوبیت بالایی هســتند و همچنین استان های غربی با محدودیت شــدید روبرو هستیم.فخاری با اشــاره به اینکه برای توســعه سواحل مکران و اســتقرار جمعیت در این محل برنامه جدی داریم، افزود: تمام خانه های ســازمانی در اختیار دستگاه های اجرایی باید به فوریت فروخته شــوند و منابع مالــی آن در اختیار دولت قــرار گیرد.۲۰ درصد از درآمد این بخش به شــکل تســهیلات ســاخت مســکن در اختیار دســتگاه اجرایی فروشنده قرار می گیرد.